

Den ultimative mandetur
til bilbyen Stuttgart

SIDE 12-14

REJSE.

UGE 38 | 2019

Tusindvis af suppeskildpadder lægger
deres æg på en strand i Oman

I kæmpernes fodspor

SIDE 4-6

Mellem isbjerge og
hvaler i Diskobugten

SIDE 18-22

London: Afternoon tea
efter alle kunstens regler

SIDE 24-26

VINTERUDSALG

Du sparer op til **4.000,-**

Spies dømmer vintermørket ude og giver ekstra gode rabatter på vinterens mest populære rejsemål og hoteller. Så slå til nu og kom solrigt gennem de kolde måneder. Rabatten gælder pr. bestilling og på rejser i november og december.

Bestil ferien på spies.dk eller 70 10 42 00

SPIES

Redaktionen.

ANSVARSHAVENDE CHEFREDAKTØR:
Peter Orry

**MAGASINREDAKTØR,
REDAKTIONSCHEF**
Hanne D. Frette

REDAKTØR
Søren Thorup
thorup@jfmedier.dk
6545 5203

JOURNALIST
Peter Jensen
pje@jfmedier.dk
6545 5113

JOURNALIST
Trine Grauholm
tgr@jfmedier.dk
6545 5212

JOURNALIST
Anja Limkilde
anli@jfmedier.dk
6345 2165

JOURNALIST
Flemming Larsen
fla@jfmedier.dk
7641 4951

JOURNAVENDE
Jesper Stæhr Frantzen
jzf@jfmedier.dk
6545 5122

Salg & Marketing.

KEY ACCOUNT MANAGER
Jesper Langhoff Andersen
jelan@jfmedier.dk

Info.

KOMMERCIELT TILLÆG UDKOMMER MED

Dagbladet Holstebro, Dagbladet Ringkøbing-Skjern, Dagbladet Struer, Fredericia Dagblad, Fyens Stiftstidende, Fyns Amts Avis, Horsens Folkeblad, JyskeVestkysten, Lemvig Folkeblad, Randers Amtsavis, Vejle Amts Folkeblad, Viborg Stifts Folkeblad og Århus Stiftstidende.

UDGIVES AF: Jysk Fynske Medier P/S

TRYK: Jysk Fynske Mediers Avistryk

**SKRIV TIL OS PÅ:
REJSER, FYNISKE MEDIER
POSTBOKS 236, 5100 ODENSE C
REJSER@JFMEDEIER.DK**

FIND OS PÅ FACEBOOK.COM/MAGASINETREJSER

INSTAGRAM:@MAGASINETREJSER

FORSIDEFOTO: Jakob Øster

Hvornår er rejsens pris en fejl?

Søren Thorup, thorup@jfmedier.dk

HVORNÅR BØR MAN som kunde på internettet kunne regne ud, at den (ekstremt lave) pris, man ser på en vare eller ydelse, er forkert? At der må være tale om en teknisk eller menneskelig fejl?

Hvis man alligevel køber varen, må man være forberedt på, at sælgeren kan ophæve købet.

Enhver kan jo regne ud, at man ikke kan flyve til London for 49 kroner inklusive skatter og afgifter. Alene denne del sluger et pæn del af beløbet. Så er der udgift til brændstof, løn til piloter og kabinepersonale, afdrag på lån til køb af flyet og meget, meget andet.

Eller en uges charterferie på Kreta med hotel og morgenmad til 998 kroner. Alene flyselskabets omkostning ved at transportere én passager frem og tilbage overstiger formentlig 2000 kroner. Det kan jo ikke passe.

MEN DET ER lige præcis, hvad det kan. Eksemplerne er ikke fiktive. Rejsemarkedet er præget af priser, som i nogle tilfælde - næsten - er for gode til at være sande, og som forbruger er det selvfølgelig bare med at udnytte det.

Trofaste læsere er klar over, at vi med jævne mellemrum omtaler afgørelser i Pakkerejse-Ankenævnet. Populært stof, som nogle gerne vil have endnu mere af. Vi refererer kun en me-

HVIS MAN ER PÅ EN PAKKEREJSE, ER DET EN TOMMELFINGERREGEL, AT MAN ALDRIG SKAL TAGE SAGEN I EGEN HÅND, HVIS NOGET GÅR GALT.

get lille del af de afgørelser, nævnet træffer, og som regel nogle, der er principielle, eller som er relevante for mange læsere. Afgørelserne giver et fingerpeg om, hvornår man har en "sag" over for rejsearrangøren, og hvornår det, man er utilfreds med, ligger inden for det, man må tåle eller kunne forvente.

PÅ ANKENÆVNETS seneste møder har der dog været flere afgørelser, som overraskede undertegnede, og som kan betyde, at det er ulejligheden værd at kontakte Pakkerejse-Ankenævnets sekretariat for at høre, hvordan man står i en given situation. Men bemærk, at der ikke er tale om en sagsbehandling.

I det ene tilfælde havde otte personer købt en tougers rejse til Thailand med hotel og morgenmad

til under 2000 kroner pr. person - den reelle pris viste sig at være over 9000 kroner. Bureauet annullerede rejsen, da det fandt ud af, at prisen ved en menneskelig fejl var sat alt for lavt, og det burde kunderne også kunne have regnet ud, mente det.

I en del lignende fortilfælde har kunderne ikke fået medhold, men det fik de her - blandt andet fordi der på arrangørens hjemmeside var andre rejser til Thailand på samme prisniveau. Også en menneskelig fejl, men det kunne klagerne ikke vide. I hvert fald vurderede nævnet, at rejsekunderne på den baggrund handlede i god tro.

HVIS MAN ER på en pakkerejse, er det en tommelfingerregel, at man aldrig skal tage sagen i egen hånd, hvis noget går galt - bureauet skal have mulighed for at udbedre skaden. For eksempel kan det ofte skaffe nye flybilletter til en bedre pris, end nogle uheldige rejsende kan, og hvis kunderne alligevel vælger selv at købe nye billetter, bliver det normalt for egen regning.

Men i en anden klagesag blev en familie ikke "straffet" for at have købt nye flybilletter, efter at dens oprindelige rejse blev aflyst få dage før afrejse. Bureauet ville refundere rejsens pris og udbetale forskellen på den oprindelige og nye rejse, men så skulle det være til præcis det samme hotel, hvilket familien også havde forsøgt at købe sig ind på, men det var udsolgt.

EKSEMPEL GIVER DOG næppe carte blanche til, at man nu bare kan forvente, at rejsearrangøren dækker de ekstraudgifter, man måtte have i forbindelse med en mislykket tur. Ring til bureauet og hør, hvad de kan gøre, og hvad du skal gøre.

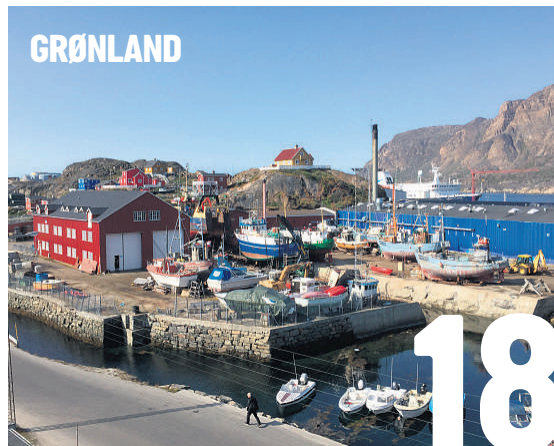
OMAN

FRANKRIG

MALLORCA

GRØNLAND

VEJEN DERTIL

Fly fra København til Muscat i Oman retur koster fra 3200 kroner. Du kan også flyve til Dubai fra 2000 kroner retur og køre derfra til Oman.

Billeje i Oman koster fra 150 kroner pr. dag for en lille bil.

Billeje i Dubai koster også fra 150 kroner pr. dag for en lille bil. Husk at købe forsikring til opholdet i Oman og en attest, der bekræfter, at bilen må tages med til Oman. Det koster omkring 1000 kroner for en uge. Bemærk, at ikke alle selskaber tillader, at man tager bilen med til Oman, og at reglerne for at tage en udlejningsbil over grænsen ofte ændrer sig.

Glimrende, moderne hoteller fås i de større byer i Oman fra 250 kroner pr. nat for et dobbeltværelse.

SKILDPADDETURE

Omans suppeskildpadder kendes også som grønne havskildpadder.

I sæsonen gennemføres guidede ture hver aften klokken 21 og hver morgen klokken 5. Der kan bookes plads online, eller man kan blot møde op og håbe, at der er plads. Fra besøgscenteret er der omkring 900 meter på blødt sand (cirka 15 minutters gang) til stranden, hvortil skildpadderne kommer.

Det anslås, at 20.000 hunner lægger æg hvert år. I løbet af omkring en time graver skildpadderne deres hul, lægger typisk 50-350 æg, begraver æggene og vender tilbage til havet. Æggene forlades og udklækker i løbet af 50-60 dage.

Ungerne skal selv finde vej til havet, når de er kommet ud af ægget. Studier viser, at ud af 1000 æg overlever kun to skildpadder længe nok til selv at kunne reproducere (havde det ikke været for den menneskelige påvirkning, mener man, at 20 ud af 1000 ville have klaret den).

Skildpadderens køn afhænger af sandtemperaturen, når ægget udruddes.

Skildpadden er en truet dyreart. De kan blive op til halvanden meter lang og i exceptionelle tilfælde veje over 300 kilo. En gennemsnitlig suppeskildpadder er omkring en meter lang og vejer 70-190 kilo.

Skildpadderne lægger deres æg mellem juni og september. Kommer man ikke for at se skildpadder, foretrækker de fleste de kølige vinter måneder med gennemsnitstemperatur omkring 25 grader. Om sommeren ligger gennemsnitstemperaturen typisk omkring 35 grader.

Kæmpeskildpadderne græder i sandet

Stranden ved Ras al-Jinz nær det østligste punkt på Den Arabiske Halvø er et af de bedste steder i verden at se kæmpehavskildpadder komme på land for at lægge æg.

Jakob Øster, rejser@jfmедier.dk

I den arabiske nat funkler stjernerne over os, som var de rebelske diamanter. Fra lang afstand kan vi svagt høre havets mægtige bølger slå rytmisk mod stranden. Det er aften, bølgeområdet, næsten 30 grader varmt, og den mættede luft er salt som det nærliggende hav.

Som vi nærmer os kysten, danser lyskeglen fra vores guide Alis lommelygte retningssvisende hen over det bølgende, varme sand. For hvert skridt, vi tager, synker vi lidt dybere ned i det stadig blødere underlag. Efter en lille kilometers strabadserende vandring akkompagneret af bølger, der med stigende intensitet tordner mod stranden, når vi med svedige kroppe til sidst helt frem til havet.

Vi befinder os ved Ras Al Jinz Turtle Reserve i Oman beliggende præcis på den østligste spids af Den Arabiske Halvø. Lige her tårner Omanbugten og det Arabiske Hav sammen og skaber optimale betingelser for områdets havskildpadder.

Man anslår, at op mod 20.000 suppeskildpadder - grønne havskildpadder, der typisk er omkring én meter lange og vejer over 100

kilo - årligt valter op på stranden her for at lægge deres æg. Æggene lægges i sommersæsonen fra juni til september, og for at maksimere vores chancer for at se dem har vi derfor henlagt vores familiesommerferie til den stegende hede arabiske halvø.

Energiske skildpadder

Skildpadderne skal vi heldigvis ikke lede længe efter på den måne- og stjerneoplyste strand. Faktisk er der så mange, at man skal passe på ikke at falde ned til en af dem.

Stranden ligner med sine talrige dybe huller en schweizerost, og i hvert hul ligger et kæmpereptil. Nede i hullerne pisker energiske skildpaddermodre deres finnelignende arme frem og tilbage for at grave deres huller dybere, så de kan få plads til at lægge deres æg. Padderne ligner fortidsuhyrer, men de er her lige nu og lige foran os og betragter os med deres store øjne. Store, sørgmodige øjne, hvorfra trådede, slimede tårer hjælper dem med at udskille havvandets koncentrerede salt.

En stor del af Omans arbejdsstyrke udgøres af migrantarbejdere, og denne aften består

vores turistgruppe - ud over guiden Ali, der er indfødt og til forveksling ligner en imam - mest af alt gæstearbejdere fra Indien, der er taget på udflygt med deres familier. Ali kan sige skildpadder på 14 sprog, men mest af alt siger han "Jeg fortæller jer sandheden, vær venlig at blive her, lyt efter og vær stille" til de mange højroastede indere, der ikke er helt lette at holde styr på og mest af alt ligner nogle, der godt kunne tænke sig at tage en skildpadder med hjem og prøve at ride på den.

Nærkontakt

Ali farer rundt med sin lommelygte og lyser først skildpadderne i hovedet, så vi kan se deres tårer, og så ned mellem benene, så vi kan se klumpen af de slimede æg, et par af dem lige har lagt. Hvert æg er lidt mindre end en bordtennisbold.

Vi må ikke fotografere med blitz og selvfølgelig heller ikke røre ved padderne. Denne regel gælder dog ikke en enkelt af deltagerne i vores gruppe.

Grønne suppeskildpadder kommer kun op på kysten for at lægge æg om natten, når det er køligst. De graver huler - gerne et lidt højtliggende sted nær kysten for at deres huler ikke skal oversvømmes. Så snart solen står op, søger de tilbage mod havet, hvor man kan se utallige skildpaddehoveder stikke op over bølgerne i de tidlige morgentimer. Foto: Jakob Øster

Kæmpeskildpadderne græder bogstaveligt talt salte tårer. Det gør de for at udskille havets salt fra kroppen. Foto: Jakob Øster

Muhammed og hans kone er beduiner og er kommet ind til Nizwa by for at få repareret deres gamle symaskine. Foto: Jakob Øster

En af tre sønner sender i pletfrit hvidt tøj sender et stort smil i retning af fotografen. Foto: Jakob Øster

← FORTSAT FRA
FOREGÅENDE SIDE

Han er blind, så undtagelsesvis får han lov at lægge sin hånd på et af de store bedrøvede dyrs hoveder, så han kan fornemme deres størrelse.

- Kravler! udbryder vores lille datter pludselig.

Hun er med os på stranden, selv om det egentlig er langt over hendes sengetid, og nu peger hun ivrigt frem for sig.

Efter endt æglægning og med uhorst opskruet skilpaddeshastighed har en af de kæmpe suppeskilpadder, som arten retteligt hedder, sat kursen tilbage mod havet. I det våde sand efterlader den sig det karakteristiske zigzag-mønster, da den forsvinder i det mørke hav.

Dens kommende afkom i æggene oppe på stranden vil aldrig se deres mor - og kun få af ungerne vil overleve mødet med den barske natur og de store bølger.

Rundt på Den Arabiske Halvø

Vores familierundtur på Den Arabiske Halvø begynder ugen forinden i Dubai. Her lejer vi en lille bil, og på gode orkneveje, nærmest blottet for trafik, sætter vi kursen mod Oman.

I hovedstaden Muscat indlogerer vi os på et hotel med udsigt over Cornichen - havnepromenaden - og over Det Arabiske Hav. Det var hertil, den navnkundige Sinbad Søfareren i hedengangne tider kom sejlede.

Var han kommet i dag, var han blevet mødt af venlige folk og simple hvide huse, som ifølge sultanens ordre ikke må bygges mere end nogle få etager høje for ikke at udvande byens sjæl.

På havnepromenaden går fiskere rundt med sveden springende og skubbende trillebørene fulde af sære fisk på vej til havnens travle fiskemarked.

Om aftenen, når temperaturerne er mere udholdelige, defilerer grupper af kvinder i deres lette, sorte abaya-silkekåber forbi med kursen sat mod den eventyrlige Mutrah Souq - byens traditionelle, overdækkede marked. Ikke langt bag dem går deres mænd iført skinnende pletfrie lange hvide kjortler og deres kummarer - mønstrede og håndvævede runde kasketter.

Inde midt i souquen sidder en sørgmodig tessæler midt på det store stjernedekorede marmorgulv og spejder efter kunder. Lofet over ham er også forment som en stjerne, og indlagt i stjernen ses farvestrålende mosaikker, som giver en god introduktion til det kunsthåndværk, der fremstilles rundt omkring i landet.

Billederne af khanjarer, Omans berømte sølvdekorerede dolke, skinner ildevarslende ved siden af billederne af de uglacerede traditionelle vandkander fra Bahla-egnen og de funklende tesæt i det pureste bladguld.

Det er en god introduktion til vores videre færd rundt i landet, og Muscat emmer af 1001 natts eventyr og er en af den slags byer, man ikke ønsker at forlade.

Gede- og våbenhandel

Efter at have besøgt både suppeskilpadder og hovedstaden ender vi til sidst i landets tid-

Lokale kvinder foran forlystelsespark i Muscat.
Foto: Jakob Øster

ligere hovedstad, Nizwa. En eksotisk by, der byder på både heksekunst, våbenhandel og et stort gedemarked. Har man lyst til at investere i en ged, gælder det dog om at komme hurtigt i en af fjerene. Gedemarkedet - som kun holdes om fredagen - åbner nemlig allerede klokken 6.30.

Først et par timer senere, når vores syvsovende danske familie dog halsende frem. I sidste øjeblik skal det vise sig, for dagens sidste auktioner er netop gået i gang. Entusiastisk, men hjerteligt, falbydes flokkevis af skæggede geder, som, så snart handlen er effektueret, modvilligt trækkes op i en ventende ladvogn og køres hjem til deres nye ejer.

Da gedemarkedet er overstået, følger vi med folkevrimlen mod Nizwas souq. Det er fredag, folk har fri, og mange familier samles ved byens marked inden fredagsbønnen. Her er ingen andre turister, og vi er de eneste, som ikke er iført lange løstsiddende kåber eller kjortler. Flere af de lokale mænd spankulerer desuden omkring med deres geværer hængende over skulderen eller deres forsøvede khanjar-dolke spændt om livet.

Samtidig har de mange våbenbutikker kronede dage. Patroner, geværer og sågar patronbælter langes lystigt over diskene, og lokale mænd diskuterer ivrigt og sammenligner deres køb. Våben af mere operationel karakter finder vi også i byens nærliggende fiskemarked, hvor kæmpetun, barracudaer og andre gigantiske fisk med skarpe knive fileteres i en kæmpe blodpøl midt på souquens gulv.

Et overraskende møde

Omgivet af bevæbnede lokale holder vi siesta på et lille torv, hvor vores datter leger med et par lokale piger, hun netop har mødt. Pludselig troner en af pigernes mor over mig, og da jeg kigger op, springer mit hjerte et slag over. Hun er iført en skræmmende batmansagtig ansigtsmaske. Masken hedder en batoola, finder jeg siden hen ud af. En traditionel ansigtsmaske, som i dag typisk kun benyttes af ældre kvinder fra landområderne i ganske få muslimske lande. Trods den lidt uhyggelige maske er hun god som dagen er lang, og det er hendes mand, der hedder Muhammed, også.

Der er våbenhandlere overalt i Nizwa, og mange lokale går rundt med geværer eller khanjar-dolke.
Foto: Jakob Øster

- But that is a muslim name, siger Muhammed, da jeg kort efter fortæller ham, at jeg hedder Jakob.

Han ser lidt nedslået ud, da han erfarer, at mit navn også er kristent, men han kommer hurtigt igen:

- Inshallah vil du en dag konvertere til islam. Inshallah - lad det være op til Gud.

Muhammed fortæller, at familien er beduiner, og at de er taget ind til byen for at få repareret deres butterfly-symaskine. Mens børnene leger videre, byder de os velkommen til deres land.

Som alle andre i den gæstfrie arabiske verden er de hjertelige og imødekommende over for besøgende.